

Τα “Δεκαοχτώ Κείμενα” που έσπασαν το «γύψο» της 21ης Απριλίου

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού θυμάται σήμερα και τιμά την έκδοση των “Δεκαοχτώ κειμένων” που έσπασαν το “γύψο” της 21ης Απριλίου. Ο συγγραφέας Θανάσης Βαλτινός με αφορμή τη μαύρη επέτειο της 21ης Απριλίου μιλά για τα Δεκαοχτώ Κείμενα που εκδόθηκαν το 1970 (εκδ.“Κέδρος”) “σπάζοντας” τη λογοκρισία της χούντας των συνταγματαρχών.

Οι πραξικοπηματίες από την πρώτη στιγμή έβαλαν στο στόχαστρο τους καλλιτέχνες και τους ανθρώπους των Γραμμάτων. Επέβαλαν λογοκρισία, απαγόρευσαν βιβλία, συνέλαβαν και βασάνισαν λογοτέχνες.

Την μακρά περίοδο σιωπής, ήρθε να σπάσει, μια συλλογική έκδοση 18 κειμένων, το 1970. Όπως αναφέρουν στον πρόλογο του βιβλίου, οι συγγραφείς: «επιχειρούμε να επαναλάβουμε, με τον εκφραστικό μας τρόπο ο καθένας, την πίστη μας σε κάποιες θεμελιακές αξίες, με πρώτη ανάμεσά τους το δικαίωμα της ελεύθερης

πνευματικής και καλλιτεχνικής δημιουργίας, που δεν θα παύσουμε να διεκδικούμε και που συνδέεται αναπόσπαστα με το σεβασμό της γνώμης και της αξιοπρέπειας όλων ανεξαιρέτα των δημιουργών, αλλά και του κάθε ανθρώπου».

Τιμής ένεκεν, πρώτο στη σειρά το ποίημα του νομπελίστα Γιώργου Σεφέρη «Οι γάτες του Αϊ-Νικόλα» και ακολουθούν: Μικρός διάλογος (Καίη Τσιτσελή), Ο ηθοποιός (Τάκης Κουφόπουλος), Το ραντάρ (Σπύρος Πλασκοβίτης), Επιστρέφοντας (Αλέξανδρος Κοτζιάς), Νύχτες (Τάκης Σινόπουλος), Μία μαρτυρία (Νόρα Αναγνωστάκη), Ο υποψήφιος (Ρόδης Ρούφος), Ο γιατρός Ινεότης (Γιώργος Χειμωνάς), Ελ Προκαραδόρ (Θ. Δ. Φραγκόπουλος), Αλλαξοκαιριά (Στρατής Τσίρκας), Ο στόχος (Μανόλης Αναγνωστάκης), Υπεροψία και μέθη (ο ποιητής και η ιστορία) (Δ. Ν. Μαρωνίτης), Άθως (Νίκος Κάσδαγλης), Ο γύψος (Θανάσης Βαλτινός), Αγία Κυριακή στο βράχο (Μένης Κουμανταρέας), Σήματα διαβάσεων (Λίνα Κάσδαγλη), Το ύφος μιας γλώσσας και η γλώσσα ενός ύφους (Αλέξανδρος Αργυρίου).

Τα 18 κείμενα, κυκλοφορούν σε 3.000 αντίτυπα από τον Κέδρο και γίνονται ανάρπαστα. Εξαντλούνται μέσα σε λίγες μέρες και ακολουθούν δεκάδες εκδόσεις στα ελληνικά και άλλες γλώσσες. Υπεύθυνοι «σύμφωνα με το νόμο» εμφανίζονται οι Μανόλης Αναγνωστάκης, Αλέξανδρος Αργυρίου, Νίκος Κάσδαγλης, Αλέξανδρος Κοτζιάς, Τάκης Κουφόπουλος, Ρόδης Ρούφος και Θ.Δ. Φραγκόπουλος.

Ο τελευταίος εν ζωή από τους συγγραφείς Θανάσης Βαλτινός που συμμετείχε με το διήγημα «ο γύψος» μοιράζεται μαζί μας άγνωστες λεπτομέρειες της έκδοσης του βιβλίου αλλά και τις χυδαίες αντιδράσεις του χουντικού καθεστώτος.

Δείτε το βίντεο στο παρακάτω link

